

Mezei pattanóbogár - *Agriotes ustulatus* Schaller

Fotó: L. Furlan

A bogár, amit a csapda fog

www.elateridae.com

Hosszúkás, 7- 11 mm-es bogár. Alakja a pattanóbogarakra jellemzően, noha megnyúlt, mégis kissé zömöknek tűnik, ugyanis a széles nyakpajzsának alsó szegélye párhuzamosan fut szárnyfedői tövének ívével. Feje széles, lekerekített, szárnyfedői viszont kúposan végződnek. Szárnyfedői sárgás vagy rozsdabarnás színűek. Az egyes fajok azonosítása nagy szakértelmet, ill. binokuláris mikroszkópot, de legalábbis jó kézinagyítót igényel.

Tápnövénye: kukorica, gabonafélék, napraforgó, cukorrépa, burgonya, pázsitfűvek, ezenkívül számos más növény, pl. a paradicsom gyökerét is megtámadhatja. Kárképe: a bogarak a pázsitfűfélék leveleivel, ill. az

ernyősvirágzatúak virágporával táplálkoznak. A fő kárt a lárva, az ún. drótféreg okozza: a talajban a csírázó magvakat és a növények gyökereit eszi. A tünetek a megtámadott növényfajtól és a talajtípustól függően változatosak. Ilyen pl. a hiányos kelés (kukorica), az átfúrt szikleveles, csírázó mag, a megrágott gyökér, a növény föld feletti részének a sárgulása.

A mezei pattanót az ország középső és keleti részein folytatott rendszeres feromoncsapdázások az elmúlt évtizedben a réti (*A. sputator*), sziki (*A. rufipalpis*) és a vetési pattanóbogár (*A. lineatus*) mellett az egyik legnagyobb tömegben előforduló fajnak mutatták. (Ezek mindegyikére kapható kártevő-specifikus feromoncsapda!) A CSALOMON® feromoncsapdát zöldség- és szántóföldi kultúrákban a talaj szintjére helyezük ki. A csapdázás megkezdésének szokásos időpontja június közepe.

www.inra.fr

A CSALOMON® csapda szelektivitása: csalétkünk a mezei pattanóbogár rajzásidejében más pattanóbogarat nem csalogat. Más rovarfaj berepülését eddig csak véletlenül észleltük.

A CSALOMON® csapda vonzóképesége: környezeti viszonyoktól függően 3-4 hét után lassan csökkenhet. Ezután a csalétket a biztonságos rajzáskövetés érdekében cserélje

www.unimol.it

www.unimol.it

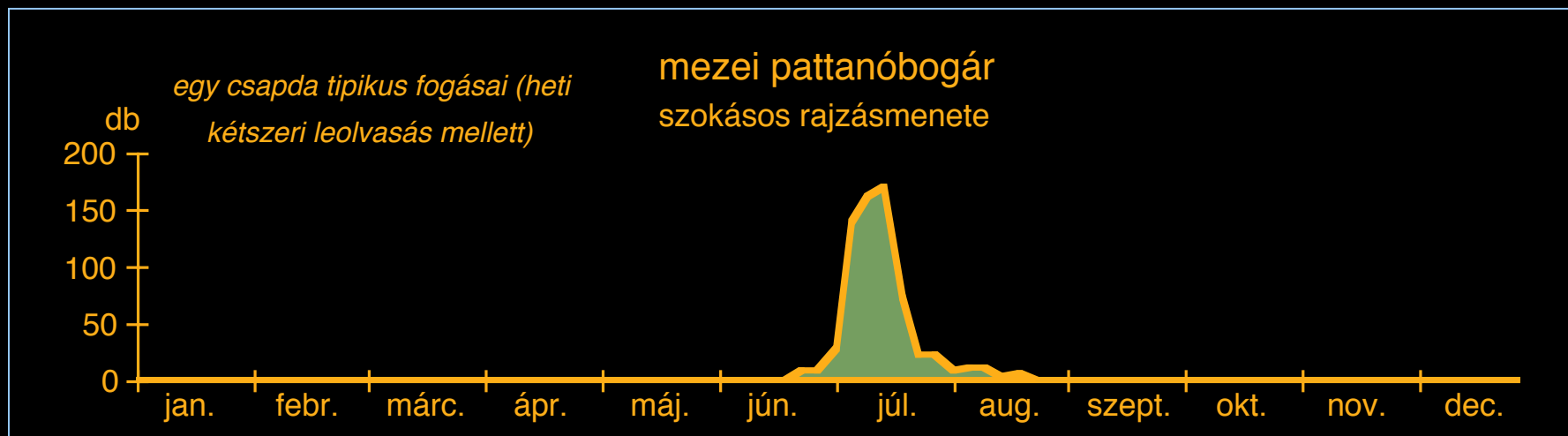
frissre! A drótférgek elleni védekezés az előrejelzésen kell, hogy alapuljon.

A feromoncsapdák alkalmazása sokkal egyszerűbb és kevésbé munkaigényes, mint az eddig szokásosan alkalmazott módszereké; érzékenyen jelzik a kártevő megjelenését, így a fertőzési góccok könnyen behatárolhatók, majd felszámolhatók.

A lárva és kártétele, amit meg kell előzünk

A nagy fogókapacitású VARb3 csapda -típus nagy tömegű hím bogarat képes befogni, tehát a kártevő gyérítésére is alkalmas. Olaszországi tapasztalatok szerint, ha a csapdák csupán néhány bogarat fognak, (fogások átlaga nem haladja meg évente a 200-250 példányt csapdánként) az adott területen a drótféreg kártétel nem valószínű^[1]. Ennél magasabb fogások esetén drótféreg mintavételezések elvégzése válhat szükségessé, melynek alapján lehet a megfelelő védekezésről dönteni. A védekezés lehet részben a vetésváltás (pl. sűrű vetésű és így kevésbé érzékeny őszibúzával), vagy alternatív agrotechnikai módszerek (pl: ekével, tárcsával történő gyérítés), de súlyosabb fertőzés esetén csak a talajfertőtlenítés segít^{[2] [3]}

[1] Furlan, L. és mtsi, *ATTI Giorn.Fitopat.* 1:133-140, 1996; [2] Jermy T, Balázs K. (szerk.) *A növényvédelmi állattan kézikönyve.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990; [3] *Növényvédő szerek, termésmnövelő anyagok. Évente megjelenő kiadvány, beszerezhető: megyei Növényvédő (NTSZ) Állomások; www.ontsz.hu/engedelyezes/nyitolap.html; WIN-PESZTI (www.relemi.hu)*

A **Csalomon N** az MTA ATK Növényvédelmi Intézet bejegyzett védjegye.

Megrendelés / felvilágosítás: MTA ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest, Pf. 102., 1525; tel.: (1)-391-8637, 06-30-9824999; fax: (1)-3918655; e-mail: <csalomon@julia-nki.hu> vagy <h2371tot@ella.hu>; internet: <www.julia-nki.hu/csalomon>

mezei pattanób.
A. ustulatus

Így néz ki, ha a CSALOMON® VARb3 csapda megfogta!

A mezei pattanóbogár
feromonjával csalétkezett csapdák
által fogott pattanóbogár fajok
(1998-2004)

(Tóth & Furlan, 2005, IOBC/wprs Bull., 28:133-142;
Furlan & Tóth, 2007, IOBC/wprs Bull., 30:19-25
nyomán)

● *A. ustulatus*

○ fogás nélkül

